

Notat

Til Økonomiudvalget

Bilag 2: Ejerstrategier 2020 med markering af ændringer på baggrund af Økonomiudvalgets drøftelse den 8. september 2020

I denne version af ejerstrategierne er tilføjelser markeret med gul, mens slettet tekst er markeret med grøn.

Resumé

Københavns Kommune v/Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen skal tage stilling til forslag til ejerstrategier for de ni større selskaber, som kommunen er medejer af.

Der er tale om en opdatering og justering af de ejerstrategier, som Borgerrepræsentationen senest besluttede på møde den 23. august 2018.

Sagsfremstilling

Ejerstrategierne er forankret i en række tidligere beslutninger i Borgerrepræsentationen om, at Københavns Kommune skal udøve et stærkere og mere aktivt ejerskab i de selskaber, som kommunen er hel eller delvis ejer af.

Vigtige kommunale opgaver og serviceydelser varetages af kommunale og statslige selskaber, hvor Københavns Kommune er medejer, fx vedrørende forsyning, affald og transport, og forvaltningen præsenterer på de følgende sider forslag til 2020-ejerstrategier for disse ni selskaber:

1. HOFOR-koncernen
2. Udviklingsselskabet By & Havn I/S
3. Metroselskabet I/S
4. I/S Amager Ressourcecenter (ARC)
5. I/S Vestforbrænding
6. Hovedstadens Beredskab I/S
7. Arena CPHX P/S
8. Trafikselskabet Movia
9. Centralkommunernes Transmissionselskab I/S (CTR)

Fælles for de ni selskaber er, at der igennem den seneste strategiperiode (2018 - 2020) er afsluttet en række større anlægsprojekter, fx BIO4, Cityringen og Amager Bakke, at der bliver stillet større krav til klima- og miljørigtige ydelser/løsninger, og senest, at corona-krisen har ramt selskabernes primære formål, aktiviteter og økonomi hårdt.

Hver strategi indledes med en kort oversigt over de væsentligste ændringer, der er sket i forbindelse med opdateringen

7. oktober 2020

Sagsnummer
2020-0028767

Dokumentnummer
2020-0028767-101

Kontoret for Selskaber og
Rettigheder
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800312

Økonomi

Ejerstrategierne har ingen direkte økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune.

Videres proces

Ejerstrategierne har været i høring hos selskaberne og i Teknik- og Miljøforvaltningen. Høringsvarene fremgår af bilag 2.

Efter Borgerrepræsentationens beslutning vil ejerstrategierne blive præsenteret for selskaberne samt de af Københavns Kommune udpegede bestyrelsesmedlemmer.

Næste opdatering og ajourføring af ejerstrategierne vil ske i 2022.

HOFOR/BIOFOS-koncernen - ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i HOFOR og BIOFOS er at sikre basale infrastrukturydelser (varme, bygas, vand og spildevandshåndtering og rensning) forsynings sikkert, billigt og sundheds- og miljørigtigt.

I tilknytning til de basale forsyningsgrene arbejder HOFOR/BIOFOS-koncernen endvidere med klimatilpasning af byen, fjernkøling til erhverv samt med implementering af de dele af Københavns Kommunes klimaplan samt klimatilpasning og skybrudssikring, som vedrører HOFOR og varetages i regi af HOFOR.

BIOFOS deltager i en række udviklingsforsøg med privat deltagelse om at forbedre vandrensningen samt forsøg vedrørende ressourceudnyttelse af spildevandet fx ved at genvinde fosfor fra spildevandet.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Overzicht over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Det er præciseret, at HOFOR og BIOFOS – som et primært mål – skal understøtte Spildevandsplanens udbygningsplaner, hvilket vil reducere overløb og bypass væsentligt.
- Som sekundære mål er der indsat en række nye punkter om
  - 1) spildevandshåndtering: Samarbejde med naboforsyninger, fokus på spildevandsplanen og klimatilpasning og skybrudssikringsplanens gennemførelse, undgå planlagte udledninger af spildevand (ifbm. byggesager), regn- og skybrudsløsninger
  - 2) BIOFOS analyser om mulig placering af fremtidige renseanlæg
  - 3) den langsigtede varmeplanlægning indgår som et samlet punkt om bl.a. fremtidige muligheder for at inddrage nye teknologier som Power to X, varmepumper og geotermi samt mulighederne for at reducere biomasseandelen i varmesystemet.
  - 4) renovering og indførelse af blødt vand.

- 5) arbejdsmiljø, retningslinjer vedrørende CSR, arbejdsklausuler og løn- og arbejdsvilkår.

Det primære strategiske mål for HOFOR og BIOFOS er fortsat at understøtte en sikker, billig og grøn forsyning af basale nødvendighedsydelser til borgere og erhverv og dermed understøtte gode rammevilkår i København og sikre rent drikkevand, grøn og billig fjernvarme og en sikker og miljørigtig håndtering og rensning af spildevand.

I forbindelse med skybrud og megen regn fremgår det af klimatilpassnings- og skybrudssikringsplanen for København, at store mængder regnvand skal afledes til havnen og andre recipienter og således ikke samles på overfladen i byen til fare og sundhedsskade for borgerne. HOFOR og BIOFOS skal understøtte Spildevandsplanens udbygningsplaner, som skal reducere overløb og bypass væsentligt.

Endvidere er der en række sekundære strategiske målsætninger, som HOFOR/BIOFOS-koncernen også bør forholde sig til. Det drejer sig om:

- HOFOR's del i KBH 2025 Klimaplanen omhandler særligt anvendelse af **bæredygtig certificeret** biomasse i fjernvarmen og Københavns Kommunes vindmøllemaal. I den sammenhæng skal HOFOR forrente kapitalen i HOFOR Fjernvarme, og for de kommercielle forretningsområder skal der sikres et rentabelt afkast.

Overskud fra forrentning og kommerciel virksomhed skal anvendes inden for HOFOR til at understøtte de forskellige udviklingsinitiativer i relation til indfrielse af målsætningerne i KBH 2025 Klimaplanen og skal således finansiere/konsoliderede grønne investeringer indenfor energiområdet.

- HOFOR medvirker til at løfte omstillingen af fjernvarme baseret på biomasse til mere bæredygtige alternativer. Som led i dette arbejde ønsker Københavns kommune, at HOFOR som et dominerende forsyningselskab påtager sig et ansvar på innovation og udviklingsprojekter, herunder forpligter sig til at kigge på best practice i et internationalt perspektiv.

Københavns Kommune ønsker desuden, at HOFOR og BIOFOS udvikler benchmarking og måler sig op mod udvalgte forsyninger på verdensplan, der formodes at være blandt de mest grønne og innovative indenfor HOFOR's forsyningsarter.

- HOFOR samarbejder med naboforsyninger og kommuner om den samlede klimatilpassning og skybrudssikring af København. I den forbindelse kan skybruds- og regnvandstunneler med bassinkapacitet også anvendes til at opstuve regn- og spildevand til senere behandling på renseanlæggene. Det er kommunens ejerstrategi, at der fremadrettet skal arbejdes for, at planlagte udledninger helt kan undgås.
- BIOFOS har i år igangsat analyser af den fremtidige rensestruktur i hovedstadsområdet. Analyseresultaterne forventes forelagt de 15 BIOFOS-kommuner i 2021. For Københavns Kommune er det afgørende, at den fremtidige rensestruktur planlægges fremsynet for at kunne håndtere en løbende forbedring af

spildevandsrensningsteknologier, stigende mængder, øgede miljøkrav og bedre udnyttelse af energien og ressourcerne i spildevandet.

- HOFOR skal i den kommende strategiperiode deltage i udarbejdelsen af en Fremtidens Fjernvarme Hovedstaden 2050 i samarbejde med de to øvrige varmeselskaber i hovedstadsområdet (VEKS og CTR) samt inddragelse af andre interessenter. Herunder hvordan nye teknologier som Power to X, varmepumper og geotermi m.m. kan indgå i fjernvarmesystemet og reducere biomasseandelen i varmesystemet, når eksisterende anlæg udfases. Biomasse kan som overgangsteknologi bruges til at udfase brugen af fossile energikilder. I den forbindelse er det et krav fra Københavns Kommune, at biomassekraftvarme produceres med certificeret bæredygtig biomasse.

Vigtige mål for København vil i den forbindelse være, at der peges på en langsigtet plan for en stabil kollektiv fjernvarmeforsyning, som er CO2 neutral og medvirker til, at fjernvarme fortsat vil være den fortrukne opvarmningsform, samt at individuelle varmeløsninger kun etableres, hvor der er meget stærke økonomiske tilskyndelser hertil, fx i nye byområder med lavt eller ubetydeligt opvarmningsbehov.

- HOFOR skal fortsætte arbejdet med renovering af de regionale vandværker samt blødgøring af drikkevandet til borgerne i hovedstadsområdet, herunder sikre drikkevandsressourcen på langt sigt, fx ved skovrejsning og dyrkningsaftaler med lokale landmænd m.m.
- Københavns Kommune har vedtaget politikker og retningslinjer vedrørende CSR, arbejdsklausuler og løn- og arbejdsvilkår, ældrepolitik m.fl. Det er Københavns Kommunes ejerstrategi, at disse politikker også forankres i HOFOR/BIOFOS-koncernen blandt andet i forbindelse med selskabernes opgavevaretagelse, udbud af anlægsopgaver m.v.

I den forbindelse ser Københavns Kommune også gerne, at HOFOR/BIOFOS-koncernen, går forrest i forhold til at begrænse brugen af skadelige kemikalier i arbejdsmiljøet ligesom i Københavns Kommune fortsat arbejder ud fra principperne i FN's Global Compact om:

- Menneskerettigheder
- Arbejdstagerrettigheder
- Miljø
- Anti-korruption

Særligt i forbindelse med udbud af store anlægsopgaver er det vigtigt at have fokus på arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption hos leverandører og underleverandører og fx gå forrest i forhold til at begrænse brugen af skadelige kemikalier i arbejdsmiljøet, herunder at farlige kemikalier i arbejdsprocesser, redskaber, anlægs- og byggearbejder begrænses eller forsøges udskiftet med mindre farlige stoffer.

Københavns Kommunes ældrepolitik handler om, at man som ældre i København skal kunne fortsætte med at leve det liv, man selv vil. Københavns Kommunes ældrepolitik har tre pejlemærker: frihed, tryghed og fællesskab. For mange ældre er det forbundet med stor frihed at kunne klare sig selv længst muligt. Københavns Kommune ønsker, at HOFOR i de kunderettede funktioner mest muligt tager hensyn til ældre medborgere og deres muligheder for at klare sig selv.

- Hvis der opstår mulighed for, at HOFOR eller BIOFOS kan fusionere med andre forsyningsselskaber, som leverer den samme række af forsyningsydelser, vil Københavns Kommune være positivt stemt i forhold til forhandlinger.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

HOFOR/BIOFOS-koncernen er et multiforsyningsselskab, som leverer basal forsyning inden for varmforsyning og bygas, vand og spildevand samt vandrensning for et større område (flere kommuner). Herudover har HOFOR en række grønne aktiviteter i relation til forsyningsvirksomhed fx fjernkøling, vindmølleaktiviteter og energiproduktion (kraftvarmeværk).

Københavns Kommune er eneejer af energisiden i HOFOR, mens vand- og spildevandssiden ejes i fællesskab med 7 andre kommuner, og vandrensning ejes sammen med 14 andre kommuner i BIOFOS. De 8 kommuner i HOFOR har samlet ejerskabet af BIOFOS i HOFOR.

HOFOR forventes de næste 5-10 år at skulle afholde betydelige investeringer i forsyningsanlæg.

Herudover skal HOFOR løbende investere i forsyningernes almindelige ledningsnet, fx i forbindelse med dampkonvertering, ledningsrenoveringer, forsyning af nye byområder m.m. Gælden i HOFOR forventes derfor fremadrettet at stige.

BIOFOS har et strategisk fokus på at blive klimapositive i 2025. Der arbejdes konkret med at fortrænge mere CO₂, end der udledes. Derved bidrager BIOFOS til Københavns og Danmarks reduktion af klimabelastningen.

Fra statens side har der i de seneste år været øget fokus på forsyningsbrancherne og reguleringen af disse. Det er væsentligt, at HOFOR bidrager til udviklingen i forhold til at effektivisere branchen, men det skal samtidig også sikres, at der er acceptable forretnings- og rammevilkår for selskaberne i HOFOR/BIOFOS-koncernen, samt at forsynings sikkerheden opretholdes. Særlig vigtigt er det at arbejde for vilkår, som også understøtter den grønne omstilling uden at skævvride økonomien for borgere og forbrugere i de kollektive forsyninger.

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- KBH 2025 Klimaplanen
- Klimatilpasningsplanen - Klimatilpasning og skybrudssikring af København (ansøgning til Forsyningssekretariatet)

- Spildevandsplanen 2018
- Vandforsyningsplanen 2012
- Fjernvarmeplanen (423/93) – fjernvarmeforsyning til hele København.
- København Kommunes sociale og etiske krav ifm. indkøb af varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver
- Handicappolitikken
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022 "Vær med - hele livet"
- Københavns Kommunes arbejds- og beskæftigelsesklausuler samt CSR-bilag.

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos HOFOR og BIOFOS, og selskabernes bemærkninger er indarbejdet i ejerstrategien.

Udviklingselskabet By & Havn I/S - ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i selskabet er at sikre finansiering af udbygningen af den københavnske metro samt en hensigtsmæssig og bæredygtig byudvikling til gavn for byens borgere.

Selskabet er et udviklingselskab, der udvikler nye bykvarterer samt har ansvaret for Københavns Havn. By & Havn skal desuden forestå anlæg og udvikling af Lynetteholm.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Fokus på bæredygtige initiativer og projekter i selskabets arbejde med byudvikling og bedre rammer for byens liv og fællesskaber.
- Øget fokus på risici ved etablering af projektselskaber – både af de enkelte projekter og den samlede strategiske og økonomiske risiko for selskabet samlet set.
- Gennemførelse af proces for myndighedsgodkendelse af VVM for Lynetteholmen, og i den sammenhæng fremhævelse af Københavns Kommunes Stormflodsplan som særlig relevant for selskabet.

Selskabet skal fortsat fokusere på værdiskabelse for ejerne samt arbejde for realiseringen af Forretningsstrategi 2020-2023, som indeholder mål for forretningsområderne: økonomi, arealudvikling, udlejning og parkering mv.

I selskabets forretningsstrategi for 2020-2023 er der særlig fokus på opnåelse af positiv egenkapital, selskabets pengestrømme fra den primære drift og selskabets evne til at servicere renteudgifterne fra gælden heraf. Selskabet har fokus på at styrke den løbende indtjening fra de øvrige forretningsområder således, at selskabet står stærkest muligt i en situation med lavkonjunktur og dermed faldende efterspørgsel på selskabets byggeretter. **Endelig har selskabet fokus på at bidrage til en bæredygtig byudvikling og bedre rammer for byens liv og fællesskaber.**

Kommuneplanens visioner danner rammen for selskabets arealudviklingsaktiviteter med fokus på storby for mennesker og bæredygtige byløsninger, således at der skabes sunde, bæredygtige og sammenhængende bykvarterer af høj kvalitet med plads til

fællesskaber, det gode liv i byen og en levende havn i samspil med københavnernes.

Bolig- og ejerformer i By & Havns udviklingsområder reguleres af Københavns Kommunes planlægning og gældende lovgivning.

I den kommende strategiperiode (2020-2023) vil selskabet:

- Forbedre egenkapitalen (ekskl. yderligere negative værdireguleringer af gæld og eventuelle yderligere udbetalinger af budgetreserve til Sydhavnsmetroen) med ca. 3 mia. kr.
- Sælge byggerettigheder for 3,4 mia. kr. netto (efter byggemodning).
- Øge den løbende pengestrøm fra driften, særligt ved investering i og styrkelse af indtægter fra udlejningsporteføljen og parkeringsaktiviteten.
- Have øget fokus på risici ved etablering af projektselskaber og gennemføre risikovurdering - både af de enkelte projekter og den samlede strategiske og økonomiske risiko for selskabet samlet set.
- Gennemføre proces for myndighedsgodkendelse af VVM for Lynetteholmen.
- Bidrage til lovgrundlaget for etablering og selskabsdannelse vedrørende Lynetteholmen.
- I samarbejde med Københavns Kommune arbejde for en zonerings af Prøvestenen.

By & Havn vil levere langsigtet, bæredygtig og helhedsorienteret byudvikling. Energi- og ressourceeffektivitet, miljø og klimatilpasning indtænkes i overensstemmelse med FN's 17 Verdensmål, og samtidig understøttes fællesskaber, sundhed og godt byliv.

By & Havn lægger vægt på at fremme den sociale sammenhængskraft igennem etablering af grundejerforeninger, idrætsklubber og bylivsfremmende initiativer.

By & Havn bæredygtigheds certificerer efter DGNB alle nye byområder til platin. Desuden vil der ved salg af byggeretter fortsat blive stillet krav om, at byggerierne skal DGNB-certificeres til guld.

Derudover har selskabet en række målsætninger om bæredygtige initiativer og projekter, som bidrager med rammer til byens liv, som Tunnelfabrikken i Nordhavn og Byens hus i Ørestad syd.

Såfremt den resterende del af korrektionsreserven til Sydhavnsmetro skal udbetales til Metroselskabet i 2020, vil det påvirke målsætningen om at reetablere den tabte egenkapital inkl. markedsværdiregulering af gæld, hvilket i så fald først forventes at ske omkring 2029.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

Selskabet blev stiftet ved lov i 2007 og overtog i den forbindelse samtlige aktiver og passiver i Københavns Havn og Ørestadsselskabet I/S' arealudviklingsaktiviteter. Ifølge interessentskabskontrakten med staten hæfter Københavns Kommune med sin ejerandel på 95 pct. og staten med 5 pct.

Selskabet har til formål, på et forretningsmæssigt grundlag og med størst mulig værdiskabelse, at afvikle den gæld, som selskabet er

etableret med og på sigt skabe grundlag for overskud til ejerne gennem udviklingen af selskabets arealer samt forestå havnedrift i Københavns Havn. Udover den oprindelige gæld er det efterfølgende besluttet, at selskabet finansierer yderligere metroudvidelser og vejanlæg.

Selskabet er stiftet med gæld fra de første etaper af metroen. Efter stiftelsen var selskabet under finanskrisen afhængig af lånoptagelse til finansiering af investeringsaktiviteter og drift. Siden 2014 har selskabet imidlertid formået at servicere renteudgifter med indtægter fra den løbende drift, hvilket fortsat er en væsentlig strategisk målsætning for Københavns Kommune.

Det er i Københavns Kommunes interesse, ud fra et risikoeksponeringssynspunkt, at få genskabt selskabets egenkapital på pt. minus 3,1 mia. kr. hurtigst muligt.

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- Kommune- og lokalplaner
- Københavns Kommunes Klimaplan KBH2025
- Stormflodsplan
- Kultur- og fritidspolitikken
- Beskæftigelsesplanen
- Erhvervs- og vækstpolitikken
- Strategi for lægedækning - i dialog med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i den fremadrettede helhedsorienterede byplanlægning

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos By & Havn, og selskabets bemærkninger er indarbejdet i ejerstrategien.

Metroselskabet I/S - ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i selskabet er at sikre, at København udvikler sig til en hovedstad med et robust, moderne og miljørigtigt transportsystem.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Fokus på at bidrage til en bæredygtig by ved at reducere Metroens klimaaftryk ud fra et livscyklusperspektiv.
- Håndtering af myndighedernes krav og anbefalinger i forhold til COVID-19 samt konsekvenserne heraf passagermæssigt og økonomisk.
- Fokus på udviklingsprojektet metrobetjening af Lynetteholmen og løsning af kapacitetsudfordringerne i den eksisterende Metro efter 2035.
- Fokus på digitalisering af bl.a. drift og byggeri af Metroen.
- Bidrage til et øget samarbejde i DOT (Din Offentlige Transport)
- Bidrage til en by for alle uanset alder og mobilitet
- Fokus på selskabets CSR-arbejde

På kort sigt skal selskabet sikre, at den eksisterende metro overholder de fastlagte driftsstabilitetsmål og det forventede passagerbudget.

På længere sigt skal det sikres, at de igangværende udbygningsprojekter overholder anlægsbudgetrammerne og tidsplanerne således:

- Sydhavnsmetroen: 9,4 mia. kr. inkl. korrektionsreserver – færdig 2024

Den samlede gæld, som forventes at nå sit maksimum på 29,7 mia. kr. i 2026 i henhold til selskabets gældende langtidsbudget, skal være tilbagebetalt i 2065.

Som følge af COVID-19, herunder myndighedernes anbefalinger i forhold til at mindske smittespredningen, forventes konsekvenser både for selskabets driftsøkonomi og anlægsøkonomi i 2020 og årene frem. Der ligger således en stor opgave for selskabet i dels at revidere budgetterne og fremlægge forslag overfor ejerne om håndtering af finansiering, samtidig med at myndighedernes anbefaling følges, og konsekvenserne heraf forsøges minimeret.

Det forventes, at Metroselskabet har fokus på digitalisering af arbejdsgange ift. byggeriet og driften af metroen samt de interne arbejdsgange i selskabet i overensstemmelse med selskabets digitaliseringsstrategi.

Det forventes desuden, at selskabet har fokus på at bidrage til en bæredygtig by ved at reducere metroens klimaaftryk ud fra et livscyklusperspektiv både i den eksisterende metro og i forbindelse med udviklingen af kommende linjer.

Trafikanalyser vurderer, at den eksisterende metro vil opleve kapacitetsudfordringer særligt efter 2035 bl.a. som følge af stigende indbyggertal i København. Det forventes, at selskabets realisering af investeringsprogrammet bidrager til løsning heraf, men at der herudover er behov for yderligere tiltag særligt over havnesnittet. Hertil kommer, at Københavns Kommune og den tidligere regering har indgået principaftale om anlæg af Lynetteholmen, som skal betjenes med metro. Det forventes, at selskabet har fokus på særligt disse to store udviklingsopgaver i de kommende år. I den forbindelse undersøger Københavns Kommune muligheder for finansiering af mere ny metro.

Metroselskabet skal endvidere bidrage til, at samarbejdet mellem trafikelskaberne i DOT (Din Offentlige Transport) styrkes, sådan som det kommer til udtryk i DOT's strategi med virkning fra 2020.

Selskabet skal ligeledes bidrage til, at København er en by for alle, der udvikles og indrettes, så alle uanset alder og mobilitet kan færdes trygt og nemt i byen med adgang til kollektiv transport i nærheden, jf. København Ældrepolitik 2019-2022.

Metroselskabet meldte sig i 2016 ind i Global Compact og har dermed forpligtet sig til at leve op til FN's ti principper for samfundsansvar inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrruption. De ti principper danner grundlaget for selskabets arbejde med CSR. Til at realisere de ti principper i Global Compact har selskabet valgt at arbejde målrettet med FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling og har heriblandt valgt 2 fokusområder i 2020: Arbejdsmiljø og Det grønne Område. I forhold til arbejdsmiljø vil det ske ved at styrke sikkerhedskulturen ved blandt andet at arbejde intensivt på at bringe læring fra de ulykker og hændelser, der måtte ske, mere aktivt i spil. I forhold til Det grønne Område vil selskabet med udgangspunkt i viden fra analyse af selskabets klimaaftryk i anlæg og drift udvikle og igangsætte nye indsatser målrettet de områder, hvor der er størst positiv klimaeffekt at hente. Selskabet afrapporterer årligt på indsatserne i særskilt CSR-rapport.

Metroselskabets bestyrelse besluttede i 2013 at indføre sociale klausuler i alle fremtidige kontrakter med krav om at tilknytte lærlinge.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

Selskabet er et interessentskab oprettet ved lov i 2007 (Lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S). Københavns Kommune ejer 50 pct., mens staten v/Transport- og Boligministeriet ejer 41,7 pct. og Frederiksberg Kommune 8,3 pct.

Efter sit formål skal selskabet varetage udbygning og anlæg af metro i København og Frederiksberg, samt stå for drift og vedligehold af den samlede metro. Herudover er selskabet ledelse og sekretariat for Hovedstadens Letbane I/S.

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- Københavns Kommuneplan 2019
- KBH 2025 Klimaplanen
- Klimatilpasningsplanen
- Erhvervs- og vækstpolitikken
- Handlingsplanen for Grøn Mobilitet
- København Kommunes sociale og etiske krav ifm. indkøb af varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver
- Handlingsplanen for vejstøj
- Handicappolitikken
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022 "Vær med - hele livet"
- Københavns Kommunes arbejds- og beskæftigelsesklousuler samt CSR-bilag

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos Metroselskabet, og selskabets bemærkninger er indarbejdet i ejerstrategien.

I/S Amager Ressourcecenter (ARC) - ejerstrategi 2020

Resumé

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i ARC er at sikre en effektiv og miljø- og klimarigtig behandling af det affald, der er opstået i kommunen. Det omfatter indsamling af affald, bidrag til opfyldelse af kommunens målsætning om genanvendelse og genbrug, håndtering af organisk affald, sortering af restaffald, kapacitet til en miljø-/klimamæssig optimal behandling af forbrændingsegnet affald, håndtering af farligt affald og deponi.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Overzicht over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Fokus på eventuelt kommende ændrede rammebetingelser for affaldssektoren.
- Fokus på implementering af den kompetenceoverdragede opgave med affaldsindsamlingen.
- Øget fokus på at bidrage til opfyldelse af målsætninger i Cirkulær København og Klimatilpasningsplanen.
- Københavns Kommunes målsætning er på længere sigt, at alt affald genbruges eller genanvendes, således at affaldsforbrændingsanlæggene udfases over tid.

På kort sigt skal ARC sikre, at driften af forbrændingsanlægget optimeres/stabiliseres med henblik på at styrke selskabets økonomi.

Derudover skal ARC have fokus på at forberede sig på eventuelt kommende ændrede rammebetingelser for affaldsforbrændingssektoren og genanvendelsesområdet. Desuden skal ARC afsøge mulighederne for at modtage affald fra andre danske kommuner. Endelig skal ARC søge at hjælpe Københavns Kommune med at opnå CO2 neutralitet - f.eks. via Carbon Capture.

På mellemlang sigt skal ARC have fokus på implementering og sikker drift af de kompetenceoverdragede opgaver med affaldsindsamlingen og håndtering af bioaffald og sortering af restaffald. Herunder skal ARC omstille til el-skraldemøbler og forbedre arbejdsmiljøet for skraldemændene i forbindelse med hjemtagelsen af affaldsindsamlingen i Københavns Kommune, hvilket påbegyndes i 2022 og forventes afsluttet i 2024.

Krav om høj forsyningsikkerhed og miljø- og klimaperformance, forbedret økonomi og stabile takster skal fortsat tilgodeses.

På længere sigt er det Københavns Kommunes målsætning at blive en forbrændingsfri eller forbrændingsminimal kommune. Der arbejdes derfor for et affaldsfrit København, hvor alt affald genbruges eller genanvendes, således at affaldsforbrændingsanlæggene udfases over tid.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

ARC er et kommunalt fællesskab (I/S), som varetager affaldsbehandling for Dragør, Frederiksberg, Hvidovre og Tårnby kommuner samt for Københavns Kommune, ekskl. de vestlige bydele, hvorfra kommunen skal anvise husholdningsaffaldet til Vestforbrænding.

Københavns Kommunes ejerandel udgør 66 pct., afhængig af antallet af borgere i kommunen, som leverer husholdningsaffald til ARC.

Efter sit vedtægtsmæssige formål skal ARC bidrage til at opfylde ejerkommunernes målsætning på affaldsområdet og forestå aktiviteter inden for affaldsbehandlingsområdet, herunder forbrænding, sorterings- og genanvendelsesanlæg, genbrugspladser samt oparbejdelse og salg af knowhow.

ARC kan indgå aftale om behandling af eksternt affald og om ekstern behandling af visse former for affald. Aktiviteterne er opdelt i 3 forretningsområder: Energi (affaldsforbrændingsanlægget), Ressourcer (genbrugspladser mv.) og Affaldsindsamling.

Desuden drives deponiet AV Miljø og omlastestationen for farligt affald, SMOKA, af ARC i samarbejde med Vestforbrænding.

ARC har i 2020 søgt om støtte til et udviklingsprojekt indenfor Carbon Capture. Realiseres projektet er det håbet, at affaldsenergiens CO₂-udledning med tiden kan fjernes helt og evt. gøres negativ.

Københavns Kommune udpeger alene 2 ud af 6 medlemmer til bestyrelsen i ARC, hvor beslutninger træffes ved almindelig stemmeflerhed. Beslutning om løsning af opgaver på affaldsområdet for en enkelt kommune forudsætter enstemmighed i bestyrelsen. Væsentlige beslutninger såsom lånoptagelse, køb/salg af fast ejendom og indtræden i andre selskaber kræver dog godkendelse i alle ejerkommuner.

Når den nye klimalovs målsætning om at reducere Danmarks CO₂-udslip med 70 pct. i 2030 skal udmøntes i handleplaner i de kommende år, kommer den grønne dagsorden i endnu højere grad til at præge ARC's og ejerkommunernes arbejde med affaldshåndtering, genanvendelse af affaldets ressourcer og nyttiggørelse af restaffaldets energi til produktion af energi.

Desuden forventes der fortsat at kunne komme hel eller delvis konkurrenceudsættelse gennem en liberalisering af affaldsforbrændings- og varmesektorerne. Dette kan få betydning for ARC i ejerstrategiperioden.

ARC har et socialt og samfundsmæssigt ansvar og varetager en opgave af vital samfundsmæssig interesse. ARC arbejder dedikeret på at minimere affaldets miljø- og klimapåvirkninger samt at genvinde flest mulige af affaldets ressourcer. ARC har i sin forretningsmodel indbygget en ambition om et højt niveau af ansvarlighed i udvikling og drift af virksomheden. ARC arbejder professionelt og systematisk med miljø og klima for at skabe et bæredygtig samfund, og målet er, at ARC's arbejde med affaldet bliver klimaneutralt. ARC tager ansvar for, hvordan virksomheden påvirker omgivelserne. ARC ønsker proaktivt at bidrage til løsning af nogle af verdens sociale og miljømæssige udfordringer samt at opretholde en høj respekt om aktiviteter og virksomhed. ARC bekæmper social dumping.

ARC tilsluttede sig i 2014 FN Global Compact, der er et FN-initiativ, der opstiller ti generelle principper for virksomheders arbejde med samfundsansvar og arbejder for at fremme miljø og klima, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og antikorrruption. ARC udarbejder hvert år en COP-rapport (Communication Of Progress) til Global Compact, og fra 2017 har denne været en integreret del af årsrapporten. ARC har valgt at synliggøre arbejdet med bæredygtig udvikling via 5 af FN's 17 verdensmål (Sustainable Development Goals); sundhed og trivsel, bæredygtig energi, anstændige jobs og økonomisk vækst, bæredygtige byer og lokalsamfund, og ansvarligt forbrug og produktion.

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for ARC

- Cirkulær København (Ressource- og Affaldsplan 2024)
- KBH 2025 Klimaplanen
- Beskæftigelsesplanen
- Klimatilpasningsplanen
- Handicappolitikken
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022 "Vær med - hele livet"
- Københavns Kommunes arbejds- og beskæftigelsesklausuler samt CSR-bilag

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos ARC, og selskabets bemærkninger er indarbejdet i ejerstrategien.

I/S Vestforbrænding – ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i Vestforbrænding er at sikre kapacitet til og miljø-/klimamæssig optimal behandling af forbrændingsegnet affald fra kommunens vestlige bydele.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Fokus på eventuelt kommende ændrede rammebetingelser for affaldssektoren.
- Fokus på at opnå synergier og fordele ved et udbygget forbrændingssamarbejde på Sjælland.
- Københavns Kommunes målsætning er på længere sigt, at alt affald genbruges eller genanvendes, således at affaldsforbrændingsanlæggene udfases over tid.

På kort sigt skal Vestforbrænding have fokus på at forberede sig på eventuelt kommende ændrede rammebetingelser for affaldsforbrændingssektoren.

På længere sigt bør Vestforbrænding være opmærksom på og opsøgende i forhold til at opnå synergier og fordele ved at udbygge eksisterende samarbejder med andre selskaber som led i et udbygget forbrændingssamarbejde på Sjælland.

Krav om høj forsyningssikkerhed og miljø- og klimaperformance, forbedret økonomi og stabile takster skal til enhver tid prioriteres og tilgodeses.

På længere sigt er det Københavns Kommunes målsætning at blive en forbrændingsfri eller forbrændingsminimal kommune. Der arbejdes derfor for et affaldsfrit København, hvor alt affald genbruges eller genanvendes, således at affaldsforbrændingsanlæggene udfases over tid.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

Vestforbrænding er et kommunalt fællesskab (I/S), som varetager affaldsbehandling for 18 omegnskommuner samt Københavns Kommune.

Københavns Kommunes ejerandel i selskabet udgør p.t. 20,4 pct., afhængig af antallet af borgere i de vestlige bydele, hvorfra restaffald fra boliger skal anvises til selskabet (i 2019 ca. 40.000 ton affald).

Efter sit vedtægtsmæssige formål kan Vestforbrænding drive alle former for aktiviteter inden for affaldsbehandling, herunder andre kommunale forsyningsopgaver inden for affaldsbehandling. Under forudsætning af tilsynsgodkendelse kan Vestforbrænding som led heri varetage myndighedsopgaver for en ejerkommune.

Vestforbrændings aktiviteter er opdelt i to forretningsområder: Energi og Distribution, som omfatter affaldsforbrændingsanlægget og fjernvarmedistributionsnettet, og Kommuneservice, der bistår med en række ordninger og services i forhold til ejerkommunernes affaldsindsamling, genbrugspladser mv. Københavns Kommune deltager ikke i Kommuneservice. Vestforbrænding driver derudover AV Miljø I/S og SMOKA I/S i samarbejde med ARC og er 20 pct. medejer af AFATEK A/S og 6 pct. medejer af Dansk Restprodukt håndtering A.m.b.a.

Når den nye klimalovs ambitiøse målsætning om at reducere Danmarks CO₂-udslip med 70 pct. i 2030 skal udmøntes i handleplaner i de kommende år, kommer den grønne dagsorden i endnu højere grad til at præge Vestforbrændings og ejerkommunernes arbejde med affaldshåndtering, genanvendelse af affaldets ressourcer og nyttiggørelse af restaffaldets energi til produktion af grøn energi.

Desuden forventes der fortsat at kunne komme hel eller delvis konkurrenceudsættelse gennem en liberalisering af affaldsforbrændings- og varmesektorerne, baseret på forventning om væsentlige effektiviseringspotentialer. Dette kan få betydning for Vestforbrænding i ejerstrategiperioden.

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- KBH 2025 Klimaplanen
- Klimatilpasningsplanen
- Cirkulær København (Ressource- og Affaldsplan 2024)
- Beskæftigelsesplanen
- Handicappolitikken
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022 "Vær med - hele livet"
- Københavns Kommunes arbejds- og beskæftigelsesklausuler samt CSR-bilag

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos selskabet, som ikke har haft bemærkninger til strategien.

Hovedstadens Beredskab I/S - ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i selskabet er, at det gennem etablering af et fælles beredskab for de 8 hovedstadskommuner skal være muligt at opretholde høj beredskabsmæssig kvalitet til enhver tid samtidig med, at der gennem synergier og effektivisering opnås driftsbesparelser på beredskabet.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Fokus på at implementere effektiviseringer i henhold til budgetanalyse i stedet for at foretage markedsafprøvning.
- Der udarbejdes risikobaseret dimensionering for 2021 og kommende år.

På kort sigt skal selskabet afslutte udestående opgaver fra etableringsfasen, implementere anbefalede effektiviseringstiltag i ekstern budgetanalyse samt udarbejde risikobaseret dimensionering for 2021 og kommende år

På længere sigt skal selskabet opretholde fokus på effektiviseringer af selskabets drift primært med henblik på sikre, at selskabet fortsat kan håndtere sine beredskabsopgaver, herunder nye og øgede krav hertil bl.a. på bygnings-, terror- og klimaområdet. Kommunen skal fokusere på udvikling og efterlevelse af den af ejerkommunerne vedtagne ejerstrategi for selskabet, herunder at selskabet fortsat gennemfører effektiviseringer samtidig med, at beredskabsopgaverne i kommunen løses tilfredsstillende.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

Selskabet er stiftet pr. 1. januar 2016 som et kommunalt fællesskab, der skal varetage beredskabsopgaverne i de 8 interessentkommuners geografiske område, dvs. i København, Dragør, Hvidovre, Rødovre, Glostrup, Albertslund, Brøndby og på Frederiksberg.

Efter sit formål skal selskabet dels styrke det samlede beredskab og varetage beredskabsopgaver på højt fagligt niveau, dels optimere tværgående planlægning, sikre kvalitetsmæssige og økonomiske gevinster og en kvalificeret og troværdig myndighedsbehandling. Selskabet kan varetage sideordnede aktiviteter for de 8 kommuner og andre myndigheder mv., i det omfang der er hjemmel hertil.

Kommunernes respektive ejerandele er fastsat ud fra kommunernes bruttodriftsudgifter til beredskabsopgaver i regnskab 2014 med reguleringer, på hvilket grundlag Københavns Kommunes ejerandel i selskabet i henhold til vedtægterne udgør 79,70 pct.

I lyset af et stigende befolkningstal i ejerkommunerne og en øget kompleksitet i selskabets opgaver forbereder og gennemfører selskabet i 2020-2022, bl.a. på grundlag af en ekstern budgetanalyse, en række effektiviseringer, som er nødvendige for at sikre fortsat udvikling og klimatilpasning af selskabet samt aftalt serviceniveau i henhold til risikobaseret dimensionering for 2021 og kommende år (RBD2021+) uden forøgelse af ejerkommunernes driftsbidrag.

Københavns Kommune udpeger 6 medlemmer til selskabets bestyrelse på 17 medlemmer, inkl. de 2 stedlige politidirektører (uden stemmeret i forhold til bl.a. budgetbeslutninger).

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- Københavns Kommunes klimaplan KBH2025
- Handicappolitikken
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022 - "Vær med hele livet"

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos selskabet, som ikke har haft bemærkninger til strategien.

Arena CPHX P/S - ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i selskabet er at sikre København en facilitet, som kan huse store idræts- og kulturbegivenheder med henblik på at "brande" byen, og understøtte vækst og arbejdspladser, især inden for restaurations-, hotel- og eventbranchen, til glæde for kommunens borgere samt såvel danske som udenlandske gæster.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige.

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Strategien er ikke ændret væsentligt.
- I overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning på mødet den 9. maj 2019 er selskabets bestyrelse reduceret fra 4 til 3 medlemmer.

På kort sigt er hovedopgaven for selskabet at håndtere tvister m.v. relateret til byggeriet af Royal Arena ("arenaen") og den efterfølgende femårsgennemgang.

Selskabet udlejer derudover arenaen til Danish Venue Enterprise A/S ("DVE"), et datterselskab af Live Nation, på en 30-årig lejekontrakt, og har derfor fokus på at sikre en for alle parter – aktionærer, selskabet og DVE – tilfredsstillende praksis vedr. alle forhold i lejerelationen.

På længere sigt varetager selskabet generelt ejerskabet til arenaen og hertil knyttede interesser, herunder gældspleje i dialog med aktionærerne.

Københavns Kommune skal fokusere på, hvornår det måtte anses for optimalt for kommunen at afhænde sine aktier i selskabet.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

Selskabet er stiftet med det formål at varetage opførelsen og ejerskabet af Royal Arena, herunder udlejningen af arenaen til DVE.

Selskabet – og aktionærerne – har både på kort og lang sigt interesse i, at arenaen danner rammen for et stort antal årlige arrangementer, herunder store internationale sports- og kulturbegivenheder. Dette understøttes af og harmonerer med kommunens kultur- og fritidspolitik.

Finansiering af selskabet er sket ved indskud af kapital fra aktionærerne, lånoptagelse samt etableringstilskud. Driftsindtægterne består af lejeindtægter fra udlejningen af arenaen og bidrag fra Sport Event Denmark for retten til at reservere arenaen ved budgivning på værtskab ved idrætsmesterskaber.

Selskabet er et partner- eller kommanditaktieselskab med kommunen og Realdania som kommanditistaktionærer, og hvori et af disse ejet selskab, Arena CPHX Komplementar A/S, er komplementar og hæfter for selskabets forpligtelser.

Kommunen har foretaget et samlet kapitalindskud på 325,25 mio. kr. i selskabet og har en ejerandel på 50 pct. Desuden har kommunen ydet selskabet et lån på 68 mio. kr. som ansvarlig lånekapital.

Selskabet ledes af en bestyrelse på 3 medlemmer, hvoraf Borgerrepræsentationen og Realdania har udpeget hver én, og det tredje medlem er valgt på generalforsamling efter indstilling fra aktionærerne i forening.

Alle væsentlige beslutninger i selskabet træffes i enighed mellem aktionærerne.

Der er i en uopsigelig ejeraftale vedtaget særlige begrænsninger i relation til udbyttebetalinger og aktionærernes salg af aktier.

Hvad angår kommunens evt. salg af sine aktier, vil dette skulle ske i overensstemmelse med ejeraftalen og herudover på det tidspunkt, som ud fra alle relevante parametre vurderes optimalt herfor.

På trods af COVID-19 forventes DVE fortsat at være i stand til at betale leje til selskabet.

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- Kultur- og fritidspolitikken

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos selskabet, som ikke har haft bemærkninger til strategien.

Trafikselskabet Movia - ejerstrategi 2020

Kommunalt formål

Effektiv offentlig servicetrafik i form af almindelig rutekørsel med busser samt visiterede kørsler, der ydes i henhold til fastsatte takster og billetteringssystemer.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Overordnet fokus på at forøge passagertallet i den kollektive trafik og kundetilfredsheden i overensstemmelse med Movias Mobilitetsplan 2020.
- Øget fokus på, at Movia skal understøtte Københavns Kommunes klimaplan og trafikmål i Kommuneplan 2019 ved at bistå til at overflytte transportarbejde fra biltrafik til emissionsfri kollektiv transport.
- Fokus på at understøtte Københavns Kommunes målsætninger om ren luft og CO2-neutral kollektiv trafik i 2025 og den i Budget 2019 besluttede accelererede indfasning af el-busser.
- Fokus på at bidrage til et øget samarbejde i DOT (Din Offentlige Transport) og at samarbejdet mellem trafikselskaberne udbredes til også at omfatte kollektiv transport på tværs af Øresund og i Sydsverige.
- Håndtering af myndighedernes krav og anbefalinger i forhold til COVID-19 samt konsekvenserne heraf passagermæssigt og økonomisk.
- Effektiv drift af den kommende fjernbusterminal ved Dybbølsbro Station.
- Bidrage til en by for alle uanset alder og mobilitet.
- Fokus på selskabets CSR-arbejde.

På kort sigt er opgaven at styrke den kollektive trafik i København ved at forøge passagertallet i den kollektive trafik og kundetilfredsheden.

Ifølge Movias Mobilitetsplan 2020 skal det bl.a. ske gennem forbedringer af det kollektive strategiske bus- og toget i Hovedstaden ved at styrke linjerne med kortere rejsetid, bedre kvalitet og sundere økonomi.

Movias Mobilitetsplan 2020 har også fokus på at sikre det gode skift mellem de kollektive transportmidler, hvilket Københavns Kommune er enig i, at der bør være fokus på, da skift er udfordrende for de ikke helt så mobile og ikke så digitalt modne grupper, som f.eks. de ældre borgere.

Movia skal sikre en fortsat fleksibel implementering af Nyt Bynet.

Movias økonomiske politik skal understøtte, at driftsudgifter for bus og bane i form af kørselssupport, passagerservice og administration gradvist tilpasses de strukturelle ændringer som følge af den kommende Sydhavnsmetro og Letbane i Ring 3 gennem effektiviseringer på 2 pct. årligt i faste priser. Samtidig etableres en intern omstillingspulje svarende til 0,9 pct. årligt, der realiseres i 2025.

Movia skal bidrage til, at samarbejdet mellem trafikselskaberne i DOT (Din Offentlige Transport) styrkes, sådan som det kommer til udtryk i DOT's strategi med virkning fra 2020.

Movia skal fortsætte arbejdet med borgerinddragelse i udviklingen af den kollektive trafik med udgangspunkt i erfaringerne fra Nyt Bynet.

Movia skal understøtte Københavns Kommunes målsætninger om ren luft og CO2-neutral kollektiv trafik i 2025, herunder beslutning fra Budget 2019 om accelereret indfasning af el-busser i København til 2025.

Københavns Kommune er positiv overfor, at Movia har skærpet sine grønne målsætninger i mobilitetsplanen, men så dog gerne, at planen var endnu mere ambitiøs og understreger vigtigheden af, at kommunerne fortsat kan få hjælp fra Movia til den nødvendige dialog mellem kommunerne i kommende udbudsprocesser.

Movia skal bidrage med innovation, nye forretningsområder, drive den grønne omstilling og sikre test og ibrugtagning af ny teknologi, herunder førerløse busser.

I forhold til den kommende busterminal for fjernbusser ved Dybbølsbro skal Movia sikre en effektiv drift af terminalen, så den bliver et trafikalt aktiv for kommunen.

Som følge af COVID-19, herunder myndighedernes anbefalinger i forhold til at mindske smittespredningen, forventes alvorlige passagermæssige og økonomiske konsekvenser for selskabet i 2020 og de følgende år. Der ligger således en stor opgave for selskabet i at revidere budgetterne og fremlægge forslag overfor kommuner og regioner om håndtering af finansieringen, samtidig med at myndighedernes anbefaling følges og konsekvenserne heraf forsøges minimeret.

Movia har siden 2013 fulgt principperne i FN's Global Compact om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og korrupsionsbekæmpelse, som er afsættet for selskabets samfundsansvarspolitik og indføjet i bus- og flextrafikkontrakter og alle indkøbskontrakter i øvrigt. Det betyder, at operatører og leverandører, som indgår aftaler med Movia, i det daglige skal arbejde for at efterleve, fremme og støtte hovedprincipperne.

Som en del af samfundet og som udbyder af offentlig velfærd skal Movia bidrage til, at arbejdsmarkedet er åbent for alle. Movia har derfor elevpladser, hvor opmærksomheden er rettet mod at uddanne og specialisere eleverne til stillinger på det relevante jobmarked.

Adgangen til Movias marked for bus- og flextrafik er statsligt reguleret og under statslig kontrol. Med henblik på at bidrage til at sikre ordentlige løn- og arbejdsvilkår suppleres den statslige regulering og kontrol på busområdet med en række krav i Movias kontrakter, og på flextrafikområdet har selskabet blandt andet oprettet et kontrolpanel bestående af relevante fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer, som vurderer, om operatøren overholder den overenskomst, som han har meddelt at følge.

Movia rapporterer årligt på selskabets samfundsansvar.

Selskabet skal derudover bidrage til, at København er en by for alle, der udvikles og indrettes, så alle uanset alder og mobilitet kan færdes trygt og nemt i byen med adgang til kollektiv transport i nærheden, jf. **København Ældrepolitik 2019-2022.**

På længere sigt skal Movia understøtte Københavns Kommunes klimaplan og trafikmål i Kommuneplan 2019 ved at bistå til at overflytte transportarbejde fra biltrafik til emissionsfri kollektiv transport.

Herudover skal Movia styrke sammenhængen i den kollektive transport på tværs af transportformer og organisering. Her skal Movia være drivende i processen, uddybe og udvide samarbejdet med DSB og Metroselskabet i DOT i overensstemmelse med DOT's strategi.

Det er samtidig vigtigt for Københavns Kommune, at samarbejdet mellem trafikselskaberne bredes ud til også at omfatte trafikselskaberne i Sydsverige, så der også skabes bedre sammenhæng i den kollektive trafik på tværs af Øresund.

Selskabsoplysninger samt muligheder/begrænsninger

Selskabet er etableret i 2007 i henhold til Lov om Trafikselskaber og varetager følgende opgaver:

- Offentlig servicetrafik i form af almindelig rutekørsel
- Fastsættelse af takster og billetteringsystemer
- Koordinering og planlægning af offentlig servicetrafik
- Individuel handicapkørsel/Flextrafik
- Privatbaner

Selskabets område dækker Sjælland, Lolland og Falster. De 45 kommuner og to regioner i Movias område udgør ejerkredsen. Københavns Kommunes kalkulerede ejerandel udgør 13 pct. af selskabet baseret på kommunens driftstilskud til Movia i 2019 sat i forhold til det totale tilskudsbehov.

Københavns Kommune bidrager til det fælles transportsamarbejde i Movias område sammen med øvrige ejere f.eks. gennem arbejdet med det strategiske busnet og investeringer i metro.

Det er Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune, der beslutter hvor og hvor meget busservice, der skal betjene København. Movia skal i den forbindelse rådgive om og understøtte en hensigtsmæssig beslutningsproces i Københavns Kommune.

Et særligt opmærksomhedspunkt er fremkommelighed for busser i hovedstadsregionen, som p.t er lav. Dette skal ske i tæt samarbejde med Københavns Kommune og bl.a. forsyningselskaber.

Opfølgning/revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- KBH 2025 Klimaplanen
- Kommuneplan 2019
- Handlingsplanen for Grøn Mobilitet
- Erhvervs- og Vækstpolitikken
- Handicappolitikken
- Handlingsplanen for vejstøj
- Københavns Kommunes høringsvar til Movias Mobilitetsplan 2020
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022 "Vær med - hele livet"
- Københavns Kommunes arbejds- og beskæftigelsesklausuler samt CSR-bilag

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos Movia, og selskabets bemærkninger er indarbejdet i ejerstrategien.

Centralkommunernes Transmissionselskab I/S (CTR) – ejerstrategi 2020

Kommunal deltagelse

Formålet med Københavns Kommunes deltagelse i CTR er – via udrulning af kommunens energiforsyningsplan – at sikre, at hele Københavns Kommune forsynes med fjernvarme.

CTR's fjernvarmetransmissionsring, der ligger rundt om København, er et grundlæggende element i energiforsyningsplanen, da det blandt andet er på basis af transmissionssystemet, at HOFOR kan distribuere fjernvarme videre til de endelige slutbrugere i København. HOFOR er CTR's største varmeaftager og aftager ca. 70 pct. af CTR's årlige varmesalg.

Efter opdelingen af kraftvarmeværkerne på flere ejere i hovedstadsområdet varetager CTR en central opgave vedrørende varmelastfordelingen mellem kraftvarmeværkerne og andre produktionsenheder samt med den løbende overvågning af transmissionssystemet. Herved sikres det, at de billigste produktionsenheder også er de første enheder, som sættes i drift.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker, at der skabes størst mulig åbenhed i de kommunale selskaber, således at kommunens borgere kan få størst muligt indblik i det arbejde, som selskaberne udfører. Det kan fx ske ved, at selskabernes sager gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt, herunder ved at dagsordener mv. til bestyrelsesmøder som udgangspunkt er offentligt tilgængelige

Ejerstrategi

Oversigt over de væsentligste ændringer siden ejerstrategi 2018:

- Økonomiforvaltningen har imødekommet selskabets forslag om, at selskabets ejerstrategi på langt sigt er, at en konsolidering – udover med HOFOR – alternativt også kan omfatte en konsolidering med et/flere forsyningsselskaber i hovedstadsområdet.

På kort sigt er det ejerstrategiske mål, at CTR fortsat deltager i sikringen af en billig og grøn fjernvarmeforsyning i samarbejde med varmedistributionsselskaberne.

På langt sigt er det Københavns Kommunes ejerstrategiske mål, at CTR skal deltage i en konsolidering med HOFOR eller et/flere forsyningsselskab(er) i hovedstadsområdet, og at der skal findes en løsning for at opretholde fordelene ved opgavevaretagelsen overfor konkurrencemyndigheder og tredjeparter. En konsolidering vil således samle Københavns varmeselskaber i en koncern, som herefter kan optimere varmeområdet i forhold til København Kommunes politiske ønsker, men også økonomisk og i forhold til en eventuel kommende regulering og konkurrenceudsættelse.

CTR har mulighed for at forrente indskudskapitalen i selskabet og dermed optjene overskud. Det er Københavns Kommunes strategi, at

CTR anvender mulighederne for at forrente indskudskapitalen bedst muligt. Forrentningen kan blandt andet understøtte KBH 2025 Klimaplanen, som CTR kan bidrage til på varmeområdet. Det kan fx omhandle teknologiudvikling, investeringer i geotermi, Carbon Capture og investeringer i store kollektive varmepumper m.m.

Selskabsoplysninger samt muligheder og begrænsninger

CTR er et kommunalt fællesskab (I/S), som varetager varmetransmissionsopgaver i og rundt om København til Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Tårnby og Københavns kommuner, samt indkøb af varme til varmedistributionsselskaberne i de fem interessentkommuner.

Herudover varetager CTR sammen med varmeselskaberne VEKS og HOFOR lastfordelingen igennem den fælles enhed Varmelast.dk. Lastfordelingen skal sikre, at de billigste produktionsenheder prioriteres, således at fjernvarmen bliver så billig som muligt. CTR indtager en ledende rolle i Varmelast.dk.

CTR har indgået aftaler om udveksling af varme med VEKS og HOFOR, således at varmeselskaberne gensidigt kan nyttiggøre ledig kapacitet i transmissionsnettet og på værkerne. Endvidere har de tre varmeselskaber i forening analyseret mulighederne for udvikling af fjernvarme i hele hovedstadsområdet i de fælles Varmeplan Hovedstaden analyser. Arbejdet i Varmeplan Hovedstaden skal blandt vise, hvordan fjernvarmen kan blive CO₂-neutral fra 2025, hvilket er et strategisk mål godkendt af CTR's bestyrelse.

CTR varetager kontrollen af varmekøbet, således at varmesiden kan forhandle samlet i forhold til kraftvarmeværkerne.

Københavns Kommunes interessentandel af CTR er 69 pct..

Opfølgning/årlig revurdering

Strategien vil blive revurderet i 2022.

Kommunale politikker af (særlig) relevans for selskabet

- KBH 2025 Klimaplanen
- Klimatilpasningsplanen
- Ressource- og Affaldsplan 2024
- Beskæftigelsesplanen
- Handicappolitikken
- Københavns Ældrepolitik 2019-2022- "Vær med - hele livet"

Input fra selskabet

Ejerstrategien har været i høring hos CTR, og selskabets bemærkninger er indarbejdet i ejerstrategien.